

Verhagen

De **voorzitter**: De minister heeft twee toezeggingen gedaan. De laatste, die ik niet zal herhalen, en de toezegging dat hij de Kamer op de hoogte houdt van de ontwikkelingen in Iran en van de discussie hierover in de EU. De stemming over de moties vindt vanavond bij de eindstemming plaats.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Ten Hoopen

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 1 juli 2009 over **verduurzaming glastuinbouw**.

De **voorzitter**: Afgesproken is dat de Kamerleden alleen moties kunnen indienen en dat er geen interrupties mogelijk zijn. De minister is vriendelijk doch dringend gevraagd daarna kort op de moties te reageren.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Voorzitter. Mijn fractie dient twee moties in:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat kleine tuinders worden geconfronteerd met extra regeldruk van Naktuinbouwkeuringen;

van mening dat veel van deze keuringen overlappend zijn met eigen kwaliteitskeuringen en controles;

overwegende dat voor de kleine tuinders de areaalheffing buitenproportioneel drukt op de bedrijfsvoering;

verzoekt de regering, voor de kleine tuinders te komen tot vermindering van de administratieve lasten en kosten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Snijder-Hazelhoff en Jacobi. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 162 (31700-XIV).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat voor mkb-bedrijven de Garantie Ondernemingsfinancieringen (GO) van 1,5 mld. van het ministerie van Economische Zaken sinds 6 maart 2009 van kracht is en deze bedoeld is voor kredieten tot maximaal 50 mln. per jaar;

constaterende dat de agrarische sector, met inbegrip van glastuinbouwbedrijven, in veel opzichten overeenkomsten hebben met mkb-bedrijven, maar voor deze garantiestelling niet in aanmerking komen;

overwegende dat er vanwege de slechte economische situatie in de agrarische sector, maar in het bijzonder de tuinbouw, op korte termijn een dringende behoefte is aan deze of een vergelijkbare regeling;

verzoekt de regering, er zorg voor te dragen dat de agrarische sector, in het bijzonder de glastuinbouw, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 1 september 2009, kredieten uit het fonds Garantie Ondernemingsfinancieringen (GO) kan putten, dan wel uiterlijk voor 1 september 2009 een vergelijkbare faciliteit in te richten voor deze sector,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Snijder-Hazelhoff en Mastwijk. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 163 (31700-XIV).

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Voorzitter. Wij dienen een motie in over meer inspraak voor kleine tuinders.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat alle tuinders feitelijk verplicht zijn, jaarlijks lidmaatschapsgeld te betalen aan Naktuinbouw;

constaterende dat aangesloten tuinders bij Naktuinbouw geen directe inspraak hebben op het beleid van Naktuinbouw, maar hiervoor vertegenwoordigd kunnen worden door standsorganisaties, waar dan nog wel extra lidmaatschap van de standsorganisatie voor nodig is;

van mening dat op deze wijze georganiseerde indirecte vertegenwoordiging, het juist voor de kleine tuinders zeer lastig maakt om inspraak te krijgen en invloed uit te oefenen op tarieven en beleid van Naktuinbouw;

van mening dat deze gestapelde lidmaatschappen zorgen voor hogere onkosten die naar verhouding zwaar uitvallen voor de kleine tuinders;

verzoekt de regering, de inspraak op dusdanige wijze in te richten dat ook de kleine tuinders zich vertegenwoordigd voelen, via een regeling waarbij directe inspraak mogelijk is,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Jacobi en Snijder-Hazelhoff. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 164 (31700-XIV).

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Voorzitter. Wij dienen de volgende motie in:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat onderzoek uitwijst dat neonicotinoïden een schadelijk effect hebben op het navigatie- en leervermogen van bijen en ook bijensterfte kunnen veroorzaken;

overwegende dat bijen een grote rol spelen in de bestuiving van de meeste van onze gewassen en daardoor een onmisbare rol hebben in onze voedselproductie en de instandhouding van onze biodiversiteit;

overwegende dat Frankrijk, Duitsland, Italië en Slovenië al een verbod hebben ingesteld tegen neonicotinoïden vanwege de bijensterfte aldaar;

verzoekt de regering, een moratorium in te stellen op het gebruik van neonicotinoïden, totdat onomstotelijk vaststaat dat neonicotinoïden geen schadelijk effect hebben op bijen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Thieme. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 165 (31700-XIV).

De heer **Polderman** (SP): Voorzitter. Ook wij hebben een motie over de bijen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de bijenstand in Nederland in hoog tempo terugloopt;

constaterende dat naast ziekten en parasieten, met name bestrijdingsmiddelen voor de land- en (glas)tuinbouw en neonicotinoïden in het bijzonder zeer schadelijk zijn voor bijen en andere bestuivende insecten;

constaterende dat in tegenstelling tot andere landen in Nederland de toelatingseisen voor onder meer Imidacloprid en Clothianidine de afgelopen jaren gestaag zijn verruimd;

constaterende dat de subletale (indirecte) effecten van genoemde middelen op bijen en andere bestuivers grote

nadelige invloed hebben op de gezondheid en daarmee het voortbestaan van bijen;

verzoekt de regering om de toelating van het gebruik van neonicotinoïden (onder meer Imidacloprid, Clothianidine en Thiamethoxam) op te schorten totdat meer bekend is over de subletale effecten van genoemde middelen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Polderman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 166 (31700-XIV).

De heer **Mastwijk** (CDA): Voorzitter. De heer Graus zegt: denk om het kerstregime. Daarom heb ik wat meer overwegingen in mijn motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende:

- dat de glastuinbouw in Nederland goed is voor 350.000 arbeidsplaatsen en een exportwaarde van 16 mld. en dat de sector daarmee een enorme bijdrage levert aan de handelsbalans;

- dat zij door de aard van de productie geen gebruik kan maken van een ondersteunende maatregel zoals de deeltijd-WW;

- dat zij door de economische crisis geconfronteerd wordt met sterk teruglopende inkomsten terwijl de bedrijfskosten onveranderd hoog blijven, hetgeen resulteert in acute liquiditeitsproblemen voor naar schatting 75% van de glastuinbouwbedrijven;

- dat met name ook jongere ondernemers die de afgelopen jaren veel hebben geïnvesteerd in de verduurzaming van de bedrijfsvoering worden getroffen door de huidige crisis;

- dat binnen de sector de afgelopen jaren enorme stappen zijn gezet op weg naar verduurzaming op het gebied van bijvoorbeeld energie, CO₂ en vermindering lichthinder;

- dat door de liquiditeitsproblemen niet alleen op zich rendabele bedrijven failliet dreigen te gaan maar ook dat de verduurzaming en de innovatiekracht van de sector tot stilstand dreigen te komen;

verzoekt de regering, op zeer korte termijn (uiterlijk 1 september 2009) in overleg met de sector en de banken een voorziening te creëren ten behoeve van een garantstelling bij liquiditeitsproblemen, zoals ook in andere economische sectoren van toepassing is;

verzoekt de regering voorts:

- in overleg te treden met de sector over het toepasbaar maken voor de sector van de garanties voor de exportkredietverzekeringen;

- na te gaan of er mogelijkheden zijn voor ondernemers

Mastwijk

die veel exporteren om versneld tot btw-teruggaaf te komen;

- de bruikbaarheid in praktische zin nog eens te onderzoeken van de ondersteuningsmogelijkheden bij de toepassing van aardwarmte zodat dit instrument zo spoedig mogelijk breed voor de verduurzaming van de glastuinbouw kan worden ingezet;
- alles in het werk te stellen, de glastuinbouw weer onder de werking te brengen van het vangnet van de SDE op WKK's en daarbij speciaal de aandacht te richten op de oplossing van het probleem rond de discussie over de voor WKK's te hanteren afschrijvingstermijnen (acht versus twintig jaar) in relatie tot de zogenaamde onrendabele top,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Mastwijk, Van der Vlies, Snijder-Hazelhoff, Cramer en Jacobi.

Zij krijgt nr. 167 (31700-XIV).

Er zijn zes moties ingediend. Wij wachten tot de minister alle moties heeft.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Minister **Verburg**: Voorzitter. Ik zal de moties een voor een beoordelen en van een advies voorzien.

In haar eerste motie op stuk nr. 162 verzoekt mevrouw Snijder-Hazelhoff de regering om te komen tot vermindering van de administratieve lasten en kosten voor kleine tuinders. In de opzet van Plantkeur krijgen bedrijven voortaan te maken met een keuringsdienst voor officiële keuringen. Het is Europeesrechtelijk verplicht om bij die keuringsdiensten een strikte scheiding aan te brengen tussen publieke taken en private taken. Wij hebben het zo kosteneffectief mogelijk ingericht: ik stel hierbij de kostendeckende tarieven vast. Ik ontraad aanneming van deze motie omdat ik dit systeem niet kan en niet wil veranderen. Dat brengt heel grote risico's met zich mee waarvoor ik u serieus wil waarschuwen.

In haar tweede motie op stuk nr. 163 verzoekt mevrouw Snijder-Hazelhoff de regering ervoor te zorgen dat de agrarische sector, in het bijzonder de glastuinbouw, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 1 september 2009, krediet uit het fonds Garantie Ondernemingsfinancieringen kan putten, dan wel uiterlijk voor 1 september 2009 een vergelijkbare faciliteit in te richten voor deze sector. Ik zie deze motie als ondersteuning van beleid met een drietal restricties. Je kunt niet zomaar putten uit het fonds Garantie Ondernemingsfinancieringen. De agrarische sector en de tuinbouw hebben speciale regelingen die zijn doorvertaald naar Brussel. De betreffende de-minimisregeling voor land- en tuinbouworganisaties is een andere dan voor het mkb, ook Europees gezien. Dat betekent dat ik voor een dergelijke regeling naar Brussel moet. Ik zal mijn uiterste best doen – ik heb dat gisteren ook gemeld – maar ik kan geen garantie geven dat het op 1 september 2009 rond is. De bereidheid is er, zoals ik gisteren ook al heb gezegd. Ik zie dit als ondersteuning van mijn beleid.

In de motie van mevrouw Jacobi en mevrouw Snijder-Hazelhoff op stuk nr. 164 wordt de regering

verzocht de inspraak op dusdanige wijze in te richten dat ook kleine tuinders zich vertegenwoordigd voelen. Die regeling is er al. Alle tuinders zijn vertegenwoordigd in het bestuur. Daarom ontraad ik deze motie.

Ik heb nog twee moties van de leden Thieme en Polderman. Ik heb met veel waardering geluisterd naar de woorden van de heer Polderman waar hij allerlei stoffen en toepassingen benoemde. Het gaat om neonicotinoïde middelen die in Europa zijn toegelaten. Deze middelen zijn in Nederland en ook in andere lidstaten toegelaten met verplichte risicobeperkende maatregelen zodat bijen niet worden blootgesteld aan deze middelen. Dat is voor mij een reden om zowel de motie van mevrouw Thieme als de motie van de heer Polderman te ontraden.

De laatste motie, van de heer Mastwijk, heeft een aantal onderdelen in het dictum. Ik heb al die zaken gisteren toegezegd met dezelfde opmerking die ik heb geplaatst bij de motie van mevrouw Snijder: ik zal voortvarend te werk gaan en zal dingen bespreken met collega's. Sommige zaken liggen op het terrein van collega's en wel onder de verantwoordelijkheid van de minister van Economische Zaken of de staatssecretaris van Financiën. Ik heb u dat allemaal toegezegd. Met betrekking tot de Europese aanvraag herhaal ik het antwoord dat ik mevrouw Snijder-Hazelhoff heb gegeven: wij doen onze uiterste best, maar ik kan dat in Brussel niet afdwingen. Wij zullen het met voortvarende zorgvuldigheid onder de aandacht brengen. Ik vind deze motie dus ondersteuning van beleid.

Ik ben volgens mij door alle moties heen.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 1 juli 2009 over **beheerplannen Natura 2000**.

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Voorzitter. Ik heb drie moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de adviesgroep Huys bruikbare aanbevelingen doet over het maken van een Natura 2000-ontwikkelingsplan waarbij de instandhoudingsdoelen ook op termijn kunnen worden geschoven;

overwegende dat de adviesgroep Huys daarbij opmerkt dat zeker gesteld moet worden dat de beheermaatregelen uit dit plan ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en dat hiervoor een vorm van een wettelijke oplevertoets een mogelijkheid biedt;

van mening dat het "op termijn" behalen van de natuurdoelen niet mag betekenen "met Sint Juttemis";

verzoekt de regering, het N2000-ontwikkelingsplan als onderdeel van het beheerplan op te nemen, waarbij de